

КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ВІТАУТАСА ВЕЛИКОГО (ЛИТВА)

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

**«ПЕРСПЕКТИВИ СТАБІЛЬНОГО
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
ТА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ: СВІТОВИЙ
ДОСВІД ТА ВІТЧИЗНЯНІ РЕАЛІЇ»**

21 вересня 2019 року

**Запоріжжя
2019**

Голова організаційного комітету:

Гальцова О.Л. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри національної економіки, маркетингу та міжнародних економічних відносин Класичного приватного університету.

Члени організаційного комітету:

Покатаєва О.В. – доктор економічних наук, професор, перший проректор Класичного приватного університету, професор кафедри обліку і оподаткування.

Салига К.С. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, підприємництва та біржової діяльності Класичного приватного університету.

Пужай-Черета А.М. – кандидат економічних наук, заступник начальника Головного управління ДФС у Запорізькій області.

Миронова Л.Г. – доктор економічних наук, професор кафедри економіки Класичного приватного університету.

Метеленко Н.Г. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Запорізької державної інженерної академії.

Трохимець О.І. – доктор економічних наук, професор, професор кафедри національної економіки, маркетингу та міжнародних економічних відносин Класичного приватного університету.

Шапошников К.С. – доктор економічних наук, професор, директор Причорноморського науково-дослідного інституту економіки та інновацій.

Семенов А.Г. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки Класичного приватного університету.

Рита Бендаравичине – доктор економіки, професор, Університет ім. Вітаутаса Великого, Литва.

Дарібекова Айгуль - кандидат економічних наук, доцент, професор, завідувач кафедрою «Фінанси», Академія «Болашак», м Караганда, Республіка Казахстан.

Перспективи стабільного економічного розвитку та економічної безпеки: П27 світовий досвід та вітчизняні реалії: матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 21 вересня 2019 р.). – Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2019. – 100 с.

ISBN 978-966-916-919-8

У збірнику викладено матеріали доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Перспективи стабільного економічного розвитку та економічної безпеки: світовий досвід та вітчизняні реалії» (21 вересня 2019 року, м. Запоріжжя), у яких розглядаються проблеми економічної теорії та історії економічної думки, економіки та управління національним господарством, економіки та управління підприємством та інші питання.

УДК 330.34(100+477)(063)

Рибіна Л. О., Кірічевська Ю. Ю. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ЗАПОРУКА ЗАПОБІГАННЯ ЙОГО БАНКРУТСТВА	81
Хомутенко А. В., Хомутенко В. П. ПРОБЛЕМАТИКА ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	83
НАПРЯМ 9. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ	
Бурко К. В. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В СИСТЕМІ ЗАСОБІВ НЕЙТРАЛІЗАЦІЇ ЗАГРОЗИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	88
Машевська А. А. ОБЛІК ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ – ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ ТА АНАЛІЗУ	92
НАПРЯМ 10. МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ, МОДЕЛІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ	
Супрун Н. В. ТРАНСФОРМАЦІЯ МАРКЕТИНГУ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ	96

Машевська Анжеліка Анатоліївна,
асистент кафедри бухгалтерського обліку
Вінницького національного аграрного університету

ОБЛІК ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ – ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ ТА АНАЛІЗУ

Ефективність діяльності трудового колективу та забезпечення належного рівня продуктивності праці значною мірою залежать від розрахунків за заробітною платою, тобто оплати праці. Тільки чітко продумана та правильно організована система обліку та аналізу розрахунків з оплати праці дає змогу отримувати достовірну, своєчасну інформацію, на основі якої здійснюється прийняття управлінських рішень. На всіх етапах розвитку економіки і суспільства матеріальна винагорода за працю була і залишається надалі найважливішим трудовим стимулом. Отже, існує необхідність у ретельному виборі напрямків удосконалення організації обліку та аналізу оплати праці з метою створення ефективної системи розрахунків [1, с. 287].

Над даною проблематикою працювали такі відомі вчені та науковці України, як Є.В. Мних [2, с. 144], А.В. Калина [3, с. 272], М.А. Кравченко [4, с. 3], Кулішова В.В. [5, с. 332]. Але ряд питань обліку та аналізу залишається не дослідженими й не розкритими та потребують подальшого дослідження. Також подальшого вдосконалення потребує організація розрахунків з оплати праці вирішення проблеми оптимізації використання трудових ресурсів, зменшення витрат робочого часу, підвищення продуктивності праці працівників.

Організація бухгалтерського обліку та аналізу з оплати праці потребує подальшого дослідження та пошуку шляхів вдосконалення.

Предметом та об'єктом дослідження є організація та методика обліку і контролю оплати праці на підприємстві в сучасних умовах господарювання.

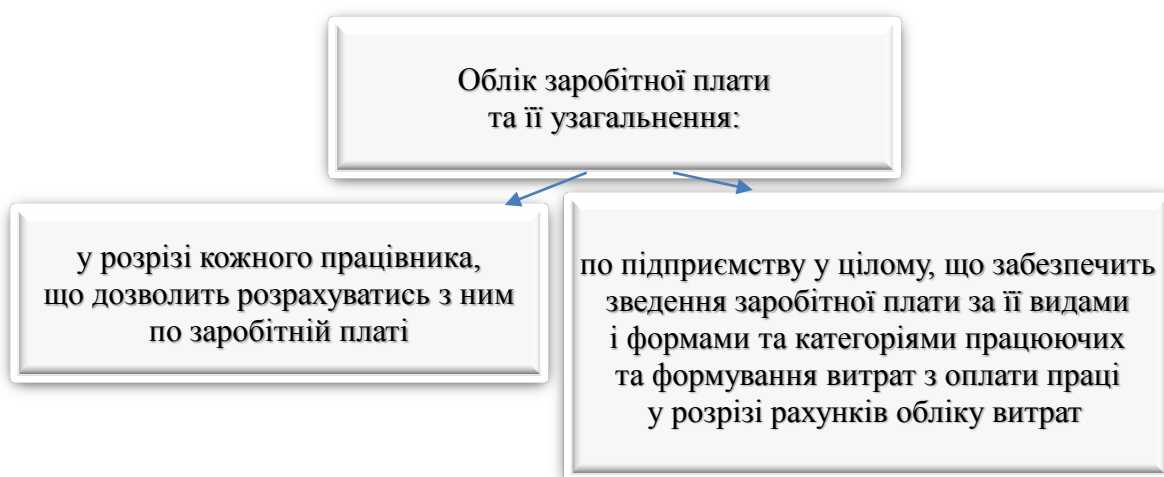
Як відомо, оплата праці виступає однією з найскладніших категорій в якій відображено інтереси всіх сторін трудових відносин, тобто – держави, підприємства та працівника. Таким чином, оплата праці, як економічна категорія, покликана вирішувати безліч важливих питань: по-перше, відтворення робочої сили, по-друге, мотивації до праці, а, відповідно, і зацікавленості працівників у результативності діяльності своїх організацій, а відтак – розвитку економіки регіонів, країни і суспільства в цілому.

Основним джерелом доходів найманих працівників є і надалі залишатиметься заробітна плата [6, с. 40].

Розмір заробітної плати залежить від складності й умов виконуваної роботи, професійноділових якостей працівника, результатів його праці та господарської діяльності підприємства, установи, організації [7, с. 424].

Бухгалтерський облік заробітної плати на підприємстві повинен забезпечити достовірний розрахунок заробітної плати кожному працівнику відповідно із кількістю і якістю витраченої ним праці, діючими формами й системами оплати праці; облік використання фонду заробітної плати з метою своєчасного виявлення резервів подальшого зростання продуктивності праці.

Облік заробітної плати та її узагальнення необхідно організувати у двох напрямках та відобразимо на рисунку 1:

Рис. 1. Облік заробітної плати та її узагальнення

Організація обліку заробітної плати у розрізі працівників включає: встановлення порядку підрахунку й узагальнення суми заробітної плати, яка належить працівникові за платіжний період; вибір форм накопичувальних та зведених розрахунково-платіжних реєстрів; відображення сум нарахованої заробітної плати на рахунках бухгалтерського обліку, розробку методики та техніки визначення сум доплат, премій, заохочень; методики та техніки визначення утримань із заробітної плати. Усі ці питання вирішуються підприємством самостійно залежно від організаційно-технічних умов та форми обліку. У першу чергу, для своєчасного нарахування заробітної плати необхідно забезпечити надходження первинних документів з обліку відпрацьованого часу та виробітку до бухгалтерії суворо за графіком.

Підприємство, що функціонує на ринку у певній державі, має дотримуватися вимог та розпоряджень з приводу того чи іншого питання діяльності, це забезпечує законність його дій, а отже й подальшу діяльність. Також, враховуючи особливості діяльності кожного підприємства, на ньому можуть встановлюватися й ряд внутрішніх розпоряджень, нормативів, дотримання яких забезпечує ефективний процес діяльності. У процесі аналізу економічного потенціалу аналітиком має використовуватися даний вид інформації з метою дотримання вказаних вище вимог. Зокрема, при дослідженні трудового потенціалу маю бути застосовані нормативні документи, що регламентують процес взаємовідносин між роботодавцем та працівником, забезпечують створення необхідних умов праці, визначають процес розрахунку тощо [8, с. 177].

Головним джерелом для аналізу виплат працівникам є облікова інформація. Вона є значною за обсягом та найбільш деталізованою. Така її роль зумовлена низкою важливих особливостей, серед яких: суцільне і безперервне відображення всіх операцій, їх документальне оформлення й узагальнення у вартісних вимірниках, високі аналітичні можливості врахованих реєстрів. Основними складовими бухгалтерської інформації є первинні документи, обороти по рахунках, дані з облікових реєстрів, фінансової, статистичної та соціальної звітності [8, с. 177].

Для того, щоб визначити, які витрати найбільше підприємство несе при своїй діяльності, необхідно провести аналіз витрат на збільшення вартості людського капіталу. Структура витрат залежить від рівня тяжкості робіт, від кваліфікації та інформованості працівника. Підвищення будь-якого виду витрат призведе до більш якіснішого виконання завдань працівником, оскільки працівник буде наділений усією необхідною інформацією для виробництва та управління й зможе усунути негативні наслідки від непередбачуваних ситуацій. У випадку збільшення витрат на забезпечення інформацією, це є свідченням того, що в конкурентному середовищі підприємство нарощує обсяги інформації для удосконалення свого продукту. Може спостерігатися ситуація щодо погіршення здоров'я працівників, то підприємству необхідно приймати заходи щодо покращання даної ситуації, так як підприємство несе великі витрати. Збільшення витрат на навчання свідчить про те, що на підприємстві працюють досвідчені працівники і підвищують свою кваліфікацію відповідно до потреб виробництва [9, с. 157].

Отже, у науковій роботі було розглянуто організацію обліку та аналізу розрахунків з оплати праці. Перспективою подальших наукових

досліджень у даному напрямі є розробка раціональної організації обліку і контролю оплати праці на підприємстві.

Література:

1. Михайленко Ю. О. Організація обліку і контролю розрахунків за заробітною платою / Ю. О. Михайленко // Молодий вчений. – 2017. – № 2. – С. 287-294. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2017_2_71
2. Мних Є.В. Економічний аналіз : [навч. посібник] / Є.В. Мних, І.Д. Ференц. – Львів : Армія України, 2000. – 144 с.
3. Калина А.В. Сучасний економічний аналіз і прогнозування (мікрота макрорівень) : [навч.-метод. посібник] / А.В. Калина, М.І. Конєва, В.О. Ященко. – [2-е вид]. – К. : МАУП, 1998. – 272 с.
4. Кравченко М. А. Сутність оплати праці як економічної категорії / М. А. Кравченко // Бізнес навігатор. – 2010. – № 1. – С. 3–4.
5. Кулішов В. В. Мікроекономіка : основи теорії і практикум : навч. посібн. / В. В. Кулішов. – Львів : «Магнолія плюс», 2004. – 332 с.
6. Афанасієвська Т. В. Організація обліку та контролю розрахунків з оплати праці / Т. В. Афанасієвська // Управління розвитком. – 2014. – № 11. – С. 40-41. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2014_11_18
7. Пилипенко А. А. Організація обліку і контролю : підручник / А. А. Пилипенко, В. І. Отенко. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2005. – 424 с.
8. Шоляк О.Ю. Внутрішньогосподарський контроль розрахунків з оплати праці / О.Ю. Шоляк // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Серія: «Економічні науки». – 2009. – Вип. № 16. – Ч. 2. – С. 177-184.
9. Шоляк О.Ю. Методика проведення економічного аналізу виплат працівникам / О.Ю. Шоляк // Вісник Хмельницького національного університету. Серія: «Економічні науки». – 2009. – Вип. № 6. – Том 2. – С. 157-164.